

відповідають вимогам нормативних документів щодо якості, тобто неякісних або небезпечних. Тому держава, органи виконавчої влади і місцевого самоврядування зобов'язані створити організаційно-правові, соціально-економічні та примусово-владні гарантії забезпечення права споживачів на безпеку і належну якість товарів, робіт, послуг, що, безумовно, сприятиме забезпеченню належного захисту прав споживачів.

Проблема реалізації прав споживачів та продавців в Українському досвіді існує, та її не можна відкидати. Кожен – споживач, але не кожен – реалізатор (продавець), тому для регуляції відносин між обома створюється законодавча база. В Україні, на цьому етапі, вона не може гарантувати повного захисту та гарантій у разі порушення прав споживачів. Створюються численні владні органи, інстанції, комісії та громадські організації, але доцільно ситуацію змінити вони не можуть. Численні порушення, халатність, корупція та не бажання до змін заважають розвитку нормативно-правової бази, і тому доцільних змін у цій ситуації ми не бачимо. Як рятівною вказівкою залишається міжнародне право та Європейський Союз з його потужною громадянською позицією та успіхами у захисті прав споживачів. Так, нам до такого рівня ще далеко, але зміни починаються не з законодавства, а з людини, кожного окремого громадянина, бо вони складають громадянське суспільство. Більшість демократичних змін ідуть на користь державі, але зупинятися та миритися з такого роду проблемою не можна.

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ МАЙБУТНІМИ ЮРИСТАМИ

Т. О. Шестакова

(курсант I курсу Криворізького факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ)

Науковий керівник: старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Криворізького факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ **Савченко Анна Вікторівна**

На сьогоднішній день Україна ставить на перше місце євроінтеграційний процес, а найважливішою умовою здійснення цього процесу вважається оволодіння іноземною мовою, тому якісне вивчення англійської мови є першочерговим завданням для студентів вищих навчальних закладів. Також слід зауважити, що знання іноземної мови досить важливе в сучасних умовах глобальної інформатизації. З кожним роком кількість людей, які мають доступ до мережі Інтернет, безперервно

збільшується. За даними досліджень 80% інформації в всесвітній мережі зберігається англійською мовою, і цей обсяг подвоюється кожні 18 місяців [1]. Вивчення іноземної мови сприятиме особистісному розвитку майбутніх фахівців, полегшить процес пошуку інформації та комунікації з іншими користувачами.

Англійська мова важлива на кожному рівні, починаючи від простого обміну думками з іноземцями до вирішення глобальних питань економіки, науки та ін.

Основна мета вивчення іноземної мови майбутніми юристами полягає у набутті багажу лінгвістичних знань та у вмінні правильного застосування їх для ведення документації, ділових переговорів з професійної тематики тощо.

Професійно-орієнтоване оволодіння іноземною мовою майбутніми спеціалістами відбувається на базі загальновживаної лексики та на лексиці, яка є властивою для певної професійної групи. Особливістю оволодіння іноземною мовою студентами юридичних факультетів є необхідність ознайомлення з загальною та юридичною термінологією права, читання аутентичних текстів, формування навичок самостійної роботи зі створення індивідуального словника, оволодіння навичками усного професійного спілкування на прикладах найпоширеніших ситуацій повсякденного спілкування, необхідних для професійної комунікації [2].

Майбутньому юристу необхідно на високому рівні володіти професійною термінологією, адже її досконале знання, доцільне застосування в галузі юриспруденції є запорукою успішної професійної діяльності. Формуванню термінологічної компетенції приділяється увага не лише у процесі вивчення фахових дисциплін, а й за допомогою засобів іноземної мови.

Важливою функцією професійної діяльності юриста є комунікативна, яка передбачає обмін інформацією, координацію дій партнерів юридичної діяльності та отримання повноцінного зворотного зв'язку. Іншомовна професійна комунікативна діяльність виступає засобом передачі форм культури професійної ролі та професійного досвіду [4].

Зростання зовнішньоекономічних юридичних контактів посилює значення оволодіння іноземною мовою, оскільки гарантує професійне спілкування, ділове листування, ведення переговорів та неофіційних бесід, що посилюватиме ефективність правових контактів. У процесі вивчення іноземної мови студенти вищих навчальних закладів не лише оволодівають мовою, а й формують професійні навички.

Переклад посідає значне місце в науково-дослідній діяльності майбутніх юристів і являється частиною їх професійної компетентності. Для

майбутніх фахівців особливо важливим є вміння комунікації з людьми, які часто спілкуються не літературною мовою, а вживають діалектизми, сленгові слова, якими користуються представники певного виду діяльності (в тому числі і злочинці). В минулому такі письменники як Чарльз Дікенс, Томас Харді, Д. Х. Лоуренс, Марк Твен використовували діалектні форми у мовленні своїх персонажів. Діалектні форми можна знайти і у сучасних письменників [3]:

I got hold of the phone at ones and called the police... But first of all I just walked about, dazed.

Звісно, я негайно зателефонував до поліції. Але спочатку я ходив по квартирі як схиблений.

It wasn't robber. Unless some half-crazy tramp had got in and been too scared in the end to take anything. Whoever it was had made a very clean getaway. Too clean for the police. (John Collier)

Зовсім це не було з метою пограбування, хіба що якийсь пришиблений волоциуга пробрався у будинок, а потім злякався і ніхто його не взяв. Хто б він там не був, а спрацьовано чисто. Занадто чисто для поліції.

Оволодіваючи іноземною мовою, майбутні юристи стикаються з проблемами, пов'язаними з перекладом українських юридичних термінів. Наприклад, «строки й терміни», про які йдеться у главі 18 нового Цивільного кодексу України, російською мовою перекладають як «сроки и даты», а англійською мовою як «periods and dates». Смислове забарвлення таких перекладів зовсім інше, ніж у автентичному українському тексті [5, с. 47]. Термін «правочин» (глава 6 ЦК) англійською мовою звучить «transaction», а російською мовою можна навести декілька варіантів перекладу «сделка», «соглашение» та «обязательства», тому юридичний переклад вважається одним з найбільш складних видів перекладу.

На закінчення слід зазначити, що питання професійної спрямованості вивчення іноземної мови майбутніми юристами є одним з найбільш складних і є відкритим для подальших методичних знахідок та вдосконалень.

Література

1. Хоменко О. Роль англійської мови в умовах глобалізації / О. Хоменко // Вища школа. Гуманізація навчального процесу: збірник наукових праць. – 2013. – Вип. LXI. – С. 203-217.
2. Лабашева Н.А. Проектирование профессионально-ориентированного обучения иностранному речевому общению студентов юридических вузов: дис. ...канд. пед. наук. – Краснодар, 2002. – 215 с.
3. Миньяр-Белоручев Р.К. Общая теория перевода и устный перевод. – М.: Воениздат, 1980. – С. 55-57.
4. Храмцова А.Б. Формирование коммуникативной компетентности студентов – будущих юристов // Храмцова А.Б. – Вестник СамГУ. – 2008. – № 1(60). – С. 251–266.

5. Давиденко А.Л. До проблеми терміна «ділове українське мовлення» // Мова та її функціонування. – Вісник ЛДУ – Вип.25. – 1996. – С. 38-41.
6. Вул С.М., Довженко О.В. О лингвистической экспертизе как новом роде исследований в системе Минюста Украины / С.М. Вул, О.В. Довженко // Экспертное обеспечение правосудия: проблемы теории и практики: материалы международной научно-практической конференции (7-8 сентября 2006 г., Симферополь), 2006.

ЩОДО ПИТАННЯ БІЛІНГВІЗМУ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ

Южека Роман Сергійович

(слушач магістратури 5-го курсу юридичного факультету, Голова наукового товариства курсантів, студентів та слухачів Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ)

Науковий керівник: доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, кандидат філологічних наук Дніпровського державного університету внутрішніх справ **Мороз Валентина Яківна**

Однією з особливостей України є наявність великої кількості різноманітних мовних меншин. На сьогодні соціально-мовна ситуація в Україні характеризується як білінгвізм або двомовність. Звідси актуальним видається дослідження проблем білінгвізму в сучасній Україні.

Перш за все, слід зауважити, що білінгвізм (двомовність) – специфічний стан суспільного життя, при якому спостерігається і є визнаним факт функціонування й співіснування двох мов у межах однієї держави. Джерелом білінгвізму, як правило, є етнічна неоднорідність самого суспільства, наприклад, існування в одній державі двох етносів, що користуються різними мовами. Через те, що в сучасному світі практично немає етнічно «чистих» держав, білінгвізм, як мовне явище, отримало велике поширення [1, с. 36].

Білінгвізм відображає ситуацію, коли відразу дві мови визнані державою внаслідок юридично закріплених норм або законів на рівні офіційних і з рівноправним статусом дляожної з цих мов. Серед типових прикладів країн з офіційним білінгвізмом є Канада, Бельгія, Фінляндія, Казахстан та ін. Неофіційний білінгвізм відповідає ситуації, коли офіційно визнана лише одна з двох мов, що найбільш часто використовується населенням цієї держави. Разом із тим невизнана на рівні офіційної друга мова продовжує вживатись значною частиною населення достатньо широко. Саме до таких держав сьогодні, через певні історичні причини, належить Україна, як і деякі інші держави на географічному просторі колишнього Радянського Союзу [1, с. 36].

По суті, ситуація двомовності неприродна, нестабільна, навіть